

Sivistyslautakunta

26.08.2026

AIKA 26.08.2026 klo 16:00 -

PAIKKA Kaupungintalo Monkola, Kaupunginhallituksen huone

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

Asia		Sivu
1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2	Pöytäkirjan tarkastus	4
3	Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen	5
4	Sivistyslautakunnan alaisen toiminnan ajankohtaiset asiat	6
5	Sivistyslautakunnan talousarvion ja tavoitteiden toteutuminen (2. osavuosikatsaus)	7
6	Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025 / Sivistyslautakunta	9
7	Lohjan lukutaitostrategia 2024-2030	11
8	Valtuustoaloite Pullin luontokoulusta	13
9	Valtuustoaloite Väkky-turvatonpan pilotointi koulukiusaamisen ehkäisemiseksi	16
10	Tiedotusluontoiset asiat	19
11	Otto-oikeuden käyttäminen viranhaltijapäätöksiin	20

Teija Ristaniemi
puheenjohtaja

KUTSUTUT

Jäsen

Ristaniemi Teija
Liimatainen Tiina
Eskola Mika
Heinänen Pirkko
Himmanen Heidi
Jaatinen Reetta
Kanniainen Ville
Koistinen Niklas
Meurman Kristian
Mäkitalo Tuomo
Niemimaa Juha
Plagens Sonja
Vainio Anne-Mari

puheenjohtaja
varapuheenjohtaja
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
jäsen

Muu

Ståhl Petra
Räsänen Joona
Luoma Pekka
Kahila Katarina
Mononen Liisa
Iivonen Lilly-Lucan
Lehmus Juha-Pekka
Koivumäki Anu
Malmi Kimmo
Juntunen Anni
Lämsä Jarkko
Vireä-Aihio Paula

kaupunginjohtaja
kaupunginhallituksen puheenjohtaja
kaupunginhallituksen edustaja
vanhusneuvoston edustaja
vammaisneuvoston edustaja
nuorisovaltuuston edustaja
sivistysjohtaja, esittelijä
varhaiskasvatusjohtaja
vs. perusopetusjohtaja
nuorisopalvelupäällikkö
hallintopäällikkö
pöytäkirjanpitäjä

Sivistyslautakunta

26.08.2026

1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Sivistyslautakunta 26.08.2026

Hallintosäännön 134 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen. Toimielimen kokous on laillinen, jos se on toimielimen tai puheenjohtajan päättämänä kokousaikana (hallintosääntö § 125). Toimielimen kokous on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään puolet toimielimen jäsenistä tai varajäsenistä.

Esittelijä

Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys

Sivistyslautakunta toteaa, että kokous on laillinen ja päätösvaltainen.

Päätös

26.08.2026

2 Pöytäkirjan tarkastus

Sivistyslautakunta 26.08.2026

Pöytäkirjan pitämisestä ja tarkastamisesta määrätään hallintosäännön 147 §:ssä. Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Mikäli pöytäkirjan tarkastaja/tarkastajat ovat erimielisiä pöytäkirjaan kirjatusta päätöksestä, tarkastetaan asia toimielimen seuraavassa kokouksessa. Päätös syntyy vasta, kun pöytäkirja on tarkastettu.

Tämä pöytäkirja tulee olla tarkastettu ja allekirjoitettu 31.8.2026 mennessä.

Esittelijä

Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys

Tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Sivistyslautakunnan jäsenet Mika Eskola ja Heidi Himmanen.

Päätös

26.08.2026

3

Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen

Sivistyslautakunta 26.08.2026

Toimielimelle on toimitettu kokouksen esityslista. Hallintosäännön 136 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päättä.

Hallintosäännön 137 §:n mukaan toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Esittelijä

Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys

Päätetään käsitellä asiat ennalta jaetun esityslistan mukaisesti.

Päätös

26.08.2026

4

Sivistyslautakunnan alaisen toiminnan ajankohtaiset asiat

Sivistyslautakunta 26.08.2026

Sivistyslautakuntaa halutaan informoida valmistelussa olevista asioista ja hankkeista sekä muista toimialan ajankohtaisasioista.

Lisätiedot Sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus(at)lohja.fi

Esittelijä Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys Sivistyslautakunta päättää merkitä asiat tiedoksi.

Päätös

5**Sivistyslautakunnan talousarvion ja tavoitteiden toteutuminen (2. osavuosikatsaus)**

927/02.02.00/2025

Sivistyslautakunta 26.08.2026

Toimialat laativat kuukausittain talouskatsauksen, jossa seurataan kunkin toimielimen talousarvion euromääräistä toteumaa. Talouskatsauksen ja säännöllisen seurannan avulla on mahdollista arvioida toteuman kehitystä suhteessa talousarvioon sekä tehdä mahdollisesti tarvittavia korjausliikkeitä talousarviossa pysymiseksi.

Lisäksi talousarviovuoden aikana lautakuntien tulee neljännesvuosittain laatia osavuosikatsaus toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle. Osavuosikatsauksessa arvioidaan, miten vuodelle 2026 asetetut lautakunnan toimenpiteet ja talouden tavoitteet ovat toteutuneet.

Sivistyslautakunnan tammi-kesäkuun 2026 toimintakatteen toteuma ulkoisten erien osalta on 51,5 % eli 1,5 %-yksikköä yli tasaisen käytön (50,0 %). Toimintatuottojen toteuma on 64,7 % ja toimintakulujen 53,0 %. Toimintatuottoja nostaa vuodelta 2025 siirtyneet ja kevään 2026 aikana saadut tuet ja avustukset. Näiden osalta tehtiin kesäkuun lautakunnassa talousarvion käyttösuunnitelman muutos, jossa toimintatuottoihin ja -kuluihin lisättiin 1 370 054 euroa toimintakatteen säilyessä ennallaan.

Toimintakuluissa koholla ovat henkilöstökulut, jota osaltaan selittää kesäkuussa maksetut lomarahat. Toteumaa nostaa myös varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstökulut, jotka ovat ylittymässä koko vuoden osalta. Palvelujen ostojen toteumaa (76,4 %) nostaa varhaiskasvatuksen palveluseteli, johon on määrärahavaraus avustuksissa. Muissa toimintakuluissa (52,2 %) toteumaa nostaa Rantapuiston tilaelementin vuokra, joka on maksettu heinä-syyskuulta.

Tulosityksiköiden toimintakatteen toteumat tammi-kesäkuussa 2026:

- varhaiskasvatus 51,7 % (ilman projekteja 51,6 %)
- perusopetus 53,3 % (ilman projekteja 52,4 %)
- sivistyksen yhteiset 42,5 % (ilman projekteja 48,8 %)

Kokonaisuudessaan (ulkoiset ja sisäiset erät) lautakunnan toimintakatteen toteuma on 50,8 %.

Oheismateriaali

- Talousarvion ja tavoitteiden toteutuminen

Lisätiedot

Hallintopäällikkö Jarkko Lämsä, jarkko.lamsa(at)lohja.fi

Esittelijä

Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Sivistyslautakunta

26.08.2026

Päätösesitys

Sivistyslautakunta päättää merkitä talousarvion ja tavoitteiden toteutumisen tiedoksi.

Päätös

6**Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025 /
Sivistyslautakunta**

1345/02.02.02/2025

Sivistyslautakunta 26.08.2026

Tarkastuslautakunta on antanut arviointikertomuksensa vuoden 2025 toiminnasta. Tarkastuslautakunta edellyttää, että kukin lautakunta käsittelee kokouksessaan sitä koskevat havainnot. Tarkastuslautakunnan arvio sivistystoimialan toiminnasta on seuraava:

"Sivistystoimialan tavoitteita oli asetettu kuusi, joista toteutui kuusi. Tarkastuslautakunta arvioi, että palvelutarpeen ja henkilöstömäärän mitoituksen systemaattinen yhteensovittaminen on välttämätöntä kaupungin talouden ja toiminnan kestävyys turvaamiseksi tulevilla tilikausilla. Keskeistä on myös varmistaa, että selvitykset ja kehittämistoimet johtavat aidosti mitoitusta, toimintatapoja ja palveluverkkoa koskeviin päätöksiin, eikä kehittämistyö jää irralliseksi suunnitteluksi ilman vaikutusta kaupungin talouden tasapainottamiseen."

Tarkastuslautakunta on nostanut esille tuloksellisuutta edistävinä toimialan toimenpiteinä:

- + Palvelujen laatu ja asiakastyytyväisyys ylittivät asetetut tavoitetasot
- + Lasten ja nuorten palveluiden kehittämistoimenpiteet
- + Varhaiskasvatuksen palvelujen saatavuus ja osallistumisaste
- + Monipuolisen liikunnan, kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden asiakastyytyväisyyden parantaminen

Kehittämistä edellyttäviä toimenpiteitä ovat:

- Varhaiskasvatuksen pätevien opettajien lisääminen
- Erityisen tuen piirissä olevien oppilaiden kelpoisen henkilöstön saatavuus
- Suunnitelmat vähenevän lapsimäärän huomioimisesta ja vaikutuksista Varhan ja opetushenkilöstön henkilöstökuluihin

Talouden toteuman osalta tarkastuslautakunta toteaa toimintakatteen ollen -117 miljoonaa euroa, mikä alitti muutetun talousarvion noin 2,4 miljoonalla eurolla. Talousarvion alitus perustui kuitenkin lähes kokonaan toimintatuottojen merkittävään ylitykseen, ei toimintakulujen alittumiseen, mikä on arvioinnin kannalta olennainen havainto.

Toimintatuottoja kertyi 12,5 miljoonaa euroa eli noin 3 miljoonaa euroa muutettua talousarviota enemmän. Ylitys muodostui pääosin myyntituotoista sekä saaduista tuista ja avustuksista. Toimintakulut sen sijaan ylittyivät noin 0,6 miljoonalla eurolla, mikä johtui erityisesti henkilöstökulujen sekä sisäisten palvelujen ostojen kasvusta.

Sivistyslautakunta

26.08.2026

Tarkastuslautakunnan antaman arvion perustella voidaan todeta, että sivistyslautakunnan alaiselle toiminnalle asetetut toiminnalliset ja taloudelliset vastuut on toteutettu vuoden aikana kiitettävällä tavalla. Tarkastuslautakunnan tekemien huomioiden perusteella lautakunnan vastuulla olevien palveluiden järjestämisestä tehtävä raportointi on hyvän hallintotavan mukainen ja antaa kattavan kuvan kasvun ja oppimisen tulosalueella järjestettävien palveluista sekä niiden laadusta ja asiakastyytyväisyydestä.

Tarkastuslautakunta antaa myös kokonaisuutena positiivisen arvion lautakunnan vastuulla olevan toiminnan talouden hoidosta sekä sitä koskevasta raportoinnista. Toimintakulujen ylitystä voidaan pitää maltillisena toimialan kokoon nähden (0,46 % budjetista).

Sivistyspalveluiden kustannuskehitystä on viime vuosina saatu hyvin hillittyä ja vuonna 2025 toimintakulut kasvoivat vain 0,7 %:lla edellisvuoteen verrattuna. Tarkastuslautakunta on myös huomionnut laajan kasvatuksen ja opetuksen palveluita koskeneen tuen uudistuksen, joka vaikutti merkittäväällä tavalla kasvun ja oppimisen tulosalueen kustannuskehitykseen vuoden 2025 aikana.

Varhaiskasvatuksen pätevien opettajien ja erityisen tuen henkilöstön saatavuus on pysynyt haastavana, mutta varhaiskasvatuksen lastenhoitajien osalta tilanne on kuluvana vuonna parantanut. Saatavuutta pyritään parantamaan mm. kilpailukykyisellä palkkauksella, johtamisjärjestelyillä sekä työhyvinvointia kehittämällä.

Palvelutarpeen sekä henkilöstömäärän ja -kulujen arviointia lapsimäärän vähentyessä tehdään mm. meneillään olevassa palveluverkkotyössä tilojen käytön ohella. Sisäisten palveluntuottajien kanssa on lisätty vuoropuhelua mm. pitämällä säännöllisiä yhteispalavereita ja vahvistavamalla tuotettavien palveluiden yhteistä suunnittelua.

Lisätiedot Hallintopäällikkö Jarkko Lämsä, jarkko.lamsa(at)lohja.fi

Oheismateriaali Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025

Esittelijä Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys Sivistyslautakunta päättää merkitä tiedoksi omalta osaltaan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2025 ja esittelyosassa olevan selvityksen tarkastuslautakunnan kannanotoista.

Päätös

Tiedoksi

7**Lohjan lukutaitostrategia 2024-2030**

351/12.00.01/2025

Sivistyslautakunta 26.08.2026

Lohjan lukutaitostrategia 2024-2030 on laadittu vastaamaan lasten ja nuorten heikentyneeseen lukutaitokehitykseen sekä vahvistamaan lukemisen kulttuuria koko kaupungissa. Strategia pohjautuu kansalliseen lukutaitostrategiaan, paikallisiin lukutaitoarvioihin sekä huoltajien ja lasten näkemyksiin lukemisen edistämisestä.

Strategia koskee varhaiskasvatusta, esiopetusta, perusopetusta sekä lukiokoulutusta. Varhaiskasvatuksessa painotetaan lukemisen sisällyttämistä päivittäiseen toimintaan ja lukivalmiuksien vahvistamista. Alakoulussa keskeisiä tavoitteita ovat lukutaidon perustaitojen ja luetun ymmärtämisen kehittäminen, kun taas yläkoulussa korostuvat lukemisen määrän lisääminen, lukutaidon vahvistaminen kaikissa oppiaineissa sekä monilukutaito. Toisella asteella strategia tukee opiskelijoiden lukutaitoa muun muassa kirjastoyhteistyön sekä oppilaitosten yhteisten toimintamallien kautta.

Strategiassa otetaan käyttöön koko kaupunkia koskevia yhteisiä toimintamalleja lukutaidon systemaattiseksi vahvistamiseksi. Uusina toimenpiteinä perusopetuksessa jokaiselle koulupäivälle sisältyy vähintään 15 minuutin ohjattu luku-aika sekä päivittäinen lukuläksy. Lisäksi strategiaan on kirjattu oppilaiden vuosittaiset vähimmäislukumäärät: vuosiluokilla 1-6 vähintään kuusi kirjaa ja vuosiluokilla 7-9 vähintään neljä kirjaa lukuvuodessa. Tavoitteena on lisätä lukemiseen käytettyä aikaa, vahvistaa lukurutiineja sekä tukea lasten ja nuorten lukumotivaatiota.

Strategia vahvistaa myös koulujen, varhaiskasvatuksen, kirjaston ja kotien yhteistyötä lukutaidon edistämisessä. Kaikille kouluille luodaan yhteisiä käytäntöjä lukutaidon seurantaan ja tukemiseen, ja lukutaitotyön etenemistä arvioidaan vuosittain.

Lisätiedot vs. perusopetusjohtaja Kimmo Malmi, kimmo.malmi(at)lohja.fi

Liite Lohjan lukutaitostrategia 2024-2030

Esittelijä Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys Sivistyslautakunta päättää hyväksyä liitteenä olevan Lohjan lukutaitostrategian 2024-2030 täydentämään varhaiskasvatussuunnitelmaa, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmia.

Päätös

26.08.2026

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto
Sivistyslautakunta

§ 201

17.11.2025
26.08.2026**8****Valtuustoaloite Pullin luontokoulusta**

1544/00.01.02.01/2025

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 201

Valtuutettu Otso Jolkkonen Meidän Lohjan valtuustoryhmän puolesta jätti seuraavan valtuustoaloitteen, jonka olivat lisäksi allekirjoittaneet: Järvinen Juhani, Alanne Päivi, Ferin Kirsi, Seger Salla, Forsström Pirjo-Leena, Valtonen Marsa:

”Luonnostaan tunnettu Lohja, kuten kaupunkistrategiassa mainitaan. Meillä on upea luonto, joka tarjoaisi hyvät lähtökohdat oppimisen kehittämiseksi. Kaupungissamme ei kuitenkaan ole vielä yhtään luontokoulua. Pullin koulun tilat tarjoaisivat siihen hyvän mahdollisuuden. Pullin koulu sijaitsee ympäristössä, joka tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet luonnossa oppimiseen. Lähellä on metsää, peltoja ja vesistöjä, jotka soveltuvat mainiosti ympäristökasvatukseen ja ulkona oppimiseen. Itse koulurakennus on hyvässä kunnossa ja se tarjoaisi toimivat tilat oppilaille. Mahdollisen uuden asemaseudun rajasta olisi matkaa koululle noin 2,3 kilometriä. Pullin koulua ympäröi erittäin aktiivinen kyläyhteisö, joka on talkoovoimin kunnostanut ja hoitanut koulun ympäristöä. Paikalliset asukkaat tukisivat varmasti luontokoulunkin toimintaa paikallistuntemuksellaan, ja kokeilu voitaisiin aloittaa jo lukuvuonna 2026–2027. Tällä hetkellä Pullissa on 16 oppilasta, joten tilaa olisi myös luontokoululle.

Ulkopuolista rahoitusta on saatavissa eri lähteistä, kuten maaseudun kehittämisrahastosta. Luontokoulun tulisi olla muiden luontokoulujen (esim. Teijon luontokoulu, Haltian luontokoulu Nuuksiossa, Korennon luontokoulu Tampereella) tavoin kaupungin koko kouluverkon palveluksessa. Muut lohjalaiset koulut voisivat osallistua temaattisiin luontokoulutyöpajoihin Pullissa ja koulu toimisi myös muiden opetusyksiköiden tukena ympäristökasvatuksen osalta. Koulun toiminta pohjautuisi luontoympäristössä tapahtuvaan oppimiseen ja malleja voitaisiin hakea muista luontokouluista. Oppitunteja pidettäisiin usein myös ulkona, ympäri vuoden. Kyläyhdistys on tehnyt aiheesta jo aikaisemmin kattavan hankesuunnitelman. Hankkeen toteutuminen ymmärrettävästi vaatii kuitenkin kaupungin roolin vastuutahona.

Täten esitän Meidän Lohjan valtuustoryhmän puolesta, että Lohjan kaupunki lähtee kehittämään Lohjan seudun luontokoulua Pullin vanhan kyläkoulun tiloihin. Hanke tulisi nähdä kaupungin kouluverkkoa kehittävässä hankkeena, joka parantaisi alueemme elinvoimaisuutta ja lasten luontosuhdetta. Koulu sijaitaisi erinomaisella paikalla, mikä osaltaan edistäisi alueen houkuttelevuutta lapsiperheille.”

Lisätiedot

Hallintojohtaja, Sanna Lundström, sanna.lundstrom(at)lohja.fi

Kaupunginvaltuusto
Sivistyslautakunta

§ 201

17.11.2025
26.08.2026

Päätösesitys

Valtuusto päättää

1. merkitä aloitteen saapuneeksi
2. lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Valtuusto päätti esityksen mukaan.

Tiedoksi

johdon assistentti Perheentupa
merkitään aloiteluetteloon

Sivistyslautakunta 26.08.2026

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Lohjan kaupunki ryhtyy kehittämään Lohjan seudun luontokoulua Pullin koulun tiloihin. Aloitteen perusteluissa korostetaan Lohjan vahvuuksia luontokaupunkina, Pullin koulun sijaintia luonnonläheisessä ympäristössä sekä mahdollisuuksia hyödyntää koulua koko kaupungin kouluverkon ympäristökasvatuksen tukena.

Kasvun ja oppimisen tulosalueella on arvioitu aloitetta pedagogisesta, toiminnallisesta, taloudellisesta ja palveluverkkoselvitystyön näkökulmasta. Ympäristökasvatus, luontolähtöinen oppiminen ja kestävä elämäntavan edistäminen ovat merkittävä osa perusopetuksen tavoitteita sekä Lohjan kaupungin opetustoimintaa. Kaupungin koulut hyödyntävät jo nykyisellään lähiluontoa, metsäympäristöjä ja muita oppimisympäristöjä opetuksen toteuttamisessa. Näitä toimintatapoja on mahdollista edelleen vahvistaa osana koulujen normaalia toimintaa ilman erillisen luontokoulun perustamista.

Pullin koulun toiminta on päättynyt ja erillisen luontokoulun perustaminen Pullin koululle ei ole tällä hetkellä tarkoituksenmukaista. Lohjan väestöennusteiden mukaan lasten ja nuorten ikäluokkien määrä on tulevana vuosina vähenevä, mikä vaikuttaa oppilasmääriin ja perusopetuksen palveluiden järjestämiseen. Samanaikaisesti kaupungissa valmistellaan palveluverkkoratkaisuja, joiden tavoitteena on varmistaa sivistyspalveluiden tarkoituksenmukainen, taloudellisesti kestävä ja väestökehitykseen vastaava järjestäminen.

Käynnissä on palveluverkkoselvitys, jossa tarkastellaan kokonaisuutena kouluverkkoa, tilojen käyttöastetta, oppilaskehitystä sekä palveluiden saavutettavuutta. Tässä tilanteessa yksittäisen uuden toimintamallin tai erillisen palvelun perustaminen ennen palveluverkkoselvityksen valmistumista ei ole perusteltua ja luontokoulua koskevan toimintamallin kehittämistä voidaan arvioida uudelleen tulevan opetussuunnitelma työn yhteydessä.

Vaikka luontokoulutoiminnan käynnistämiseen voisi olla mahdollista hakea ulkopuolista hankerahoitusta, toiminnan pitkäjänteinen toteuttaminen

Kaupunginvaltuusto
Sivistyslautakunta

§ 201

17.11.2025
26.08.2026

edellyttäisi kaupungilta pysyviä henkilöstö-, ylläpito- ja toimintaresursseja. Hankerahoitus ei poista kaupungin vastuuta toiminnan jatkuvuudesta eikä siten muodosta riittävää perustetta uuden toiminnan käynnistämiseksi. Ympäristökasvatuksen tavoitteita voidaan edistää myös kustannustehokkaasti ja tasapuolisesti koko kaupungin kouluverkossa kehittämällä nykyisiä toimintatapoja ja hyödyntämällä kaupungin monipuolisia luontokohteita opetuksessa.

Lisätiedot

Sivistysjohtaja kasvu ja oppiminen Juha-Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus(at)lohja.fi

Esittelijä

Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys

Sivistyslautakunta päättää 1. että annetun selvityksen perusteella Lohjan kaupunki ei perusta Pullin koululle luontokoulua, 2. esittää aloitteen kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle loppuun käsitellyksi.

Päätös

Tiedoksi

kaupunginhallituksen esityslistalle

Kaupunginvaltuusto
Sivistyslautakunta

§ 171

20.10.2025
26.08.2026**9****Valtuustoaloite Välkky-turvatonpan pilotointi koulukiusaamisen ehkäisemiseksi**

1428/00.01.02.01/2025

Kaupunginvaltuusto 20.10.2025 § 171

Meidän Lohjan valtuustoryhmän valtuutettu Anette Kotiranta jätti seuraavan valtuustoaloitteen, jonka olivat lisäksi allekirjoittaneet Jolkkonen Otso, Elo Stina-Maarit, Maittila Hannele, Valtonen Marsa, Ristaniemi Teija, Nybäck Satu, Vainio Anne-Mari, Kuusisto Noora, Mustalahti Anna, Méling Jani, Skaffari Laura, Alén Krista ja Liimatainen Tiina:

”Lohjalla koulukiusaaminen on vakava ja valitettavan yleinen ongelma. THL:n (2025) kouluterveyskyselyn mukaan alakouluissa 34 % ja yläkouluissa 26 % Lohjan perusopetuksen oppilaista on kokenut kiusaamista lukukauden aikana, mikä on edelleen enemmän kuin maassa keskimäärin. Jokaisella lapsella on oikeus turvalliseen oppimisympäristöön eikä yhdenkään tulisi joutua kokemaan kiusaamista, häirintää tai väkivaltaa koulussa. Lohjalla on jo tehty töitä koulukiusaamisen kitkemiseksi, mutta uusia keinoja tarvitaan.

Tänä syksynä käynnistyi neljän kunnan yhteinen Turvallisuus – Trygghet HILS -hanke, joka pyrkii vahvistamaan kiusaamista ennaltaehkäisevää työtä Lohjan perusopetuksessa. Erityisesti välitunnit ovat tutkimusten mukaan tilanteita, joissa suuri osa koulukiusaamisesta tapahtuu. Siksi meidän on syytä kohdistaa toimenpiteitä juuri koulupiikan ja välituntien turvallisuuden parantamiseksi.

Ehdotan Lohjalle uutta konkreettista keinoa puuttua kiusaamiseen: turvatolpan kokeilua koulun pihalla. Turvatolppa on kirkasvärinen hälytysvalotolppa, joka asennetaan koulun pihaan. Tolpassa on hätäpainike sekä vilkkuva valolaite. Painikkeen painaminen käynnistää näkyvän valomerkin ja lähettää välittömästi hälytyksen välituntivalvojan vastaanottimeen. Näin apu saadaan paikalle viipymättä, kun kiusaamistilanne tai muu uhkaava tilanne ilmenee. Oppilas, joka kokee kiusaamista tai on sivustakatsoja, voi helposti hälyttää aikuisen avuksi yhdellä napinpainalluksella. Tämä on merkittävää, koska usein kiusattu lapsi ei uskalla itse hakea apua. Siksi on tärkeää, että myös muut yhteisön jäsenet voivat matalalla kynnyksellä puuttua tilanteeseen. Turvatolpan näkyvä olemassaolo koulun pihalla myös viestii yhteisön sitoutumisesta puuttua kiusaamiseen ja kannustaa oppilaita pitämään huolta toisistaan. Turvatolpan käyttöönotto ei poista muiden kiusaamisen vastaisten toimien tarvetta, mutta se hoitaa oman osuutensa kiusaamisen ehkäisyssä. Tekninen hälytys on nopea apu, jonka jälkeen koulun tuttu prosessi (esim. KiVa Koulu -toimintamalli, kuraattorin tuki ym.) jatkaa tilanteen selvittämistä.

Kaupunginvaltuusto
Sivistyslautakunta

§ 171

20.10.2025
26.08.2026

Ehdotan, että Lohjan kaupunki pilotoi turvatolppaa ainakin yhdessä koulussa. Pilotointiin kuuluu tolpan asentaminen koulun piha-alueelle sekä kouluyhteisön perehdyttäminen sen käyttöön. Pilottijakson jälkeen voidaan arvioida turvatolpan vaikutukset: vähentääkö se koettua kiusaamista, parantaako se oppilaiden turvallisuuden tunnetta ja helpottaako se henkilöstön puuttumista tilanteisiin. Mikäli kokemukset ovat positiivisia, niin voidaan valmistella suunnitelma turvatolppien laajemmasta käyttöönotosta Lohjan kouluissa. Tavoitteena on, että Lohja toimii edelläkävijänä kiusaamisen vastaisissa toimissa ja varmistaa jokaiselle lapselle turvallisen kouluarjen.”

Lisätiedot Hallintojohtaja, Sanna Lundström, sanna.lundstrom(at)lohja.fi

Päätösesitys Valtuusto päättää

1. merkitä aloitteen saapuneeksi
2. lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.s

Päätös Valtuusto päätti esityksen mukaan.

Tiedoksi johdon assistentti Perheentupa
merkitään aloiteluetteloon

Sivistyslautakunta 26.08.2026

Valtuustoaloitteessa esitetään turvatolpan hankkimista koulun pihalle ja sen vaikuttavuuden pilotointia.

Valmistelun yhteydessä on selvitetty turvatolppien käyttöä ja käyttökokemuksia eri kunnissa. Turvatolppia on kokeiltu Seinäjoella, Helsingissä ja Tampereella yhteensä kuudessa koulussa. Osa käytöstä oli toimittajan rahoittamaa pilottia ja osa kunnan itse hankkimia. Osa kunnista luopui tolpista pilottijakson jälkeen ja osaan ne jäivät. Käytettävissä olevan tiedon perusteella turvatolppien vaikutuksista oppilaiden turvallisuuteen tai kiusaamisen vähentymiseen on kuitenkin vähän riippumatonta tutkimusnäyttöä. Seinäjoen pilotista tehty aineistoanalyysi perustui opettajille ja oppilaille tehtyihin kyselyihin, ja selvityksen tilaajana oli laitetoimittaja. Laajempia tai riippumattomia tutkimuksia turvatolppien vaikuttavuudesta ei ole valmistelun yhteydessä tunnistettu.

Selvityksessä todettiin myös, ettei turvatolppia ole sisällytetty osaksi kuntien kiusaamisen vastaisia ohjelmia tai toimintamalleja. Kiusaamisen ehkäiseminen ja turvallisuuden edistäminen perustuvat ensisijaisesti koulun henkilöstön aktiiviseen läsnäoloon, välituntivalvontaan, oppilashuollon palveluihin sekä koulukohtaisiin toimintamalleihin.

Turvatolppien käyttöönotto edellyttäisi lisäksi investointeja laitteisiin, ylläpitoon ja mahdollisiin palvelusopimuksiin. Käytettävissä olevan tiedon perusteella ei ole osoitettavissa, että turvatolpat parantaisivat turvallisuutta

Kaupunginvaltuusto
Sivistyslautakunta

§ 171

20.10.2025
26.08.2026

tai vähentäisivät kiusaamista siten, että niiden käyttöönotto olisi tarkoituksenmukaista pilotoida Lohjalla.

Pilottiin käytettävällä rahamäärällä voimme esimerkiksi kustantaa HILS-hankkeen tarjoamien koulutusten (Myönteinen toimintakulttuuri alakoulussa/yläkoulussa, Restoratiivisen työotteiden koulutus) sijaiskulut noin 600 opettajalle. Lohjalla kehitetään koulujen turvallisuutta ja kiusaamisen vastaista työtä nykyisten toimintamallien, henkilöstön osaamisen sekä oppilashuollon palvelujen kautta. Tällä hetkellä ei ole perusteita ryhtyä turvatolppien käyttöönottoon.

Lisätiedot

vs. perusopetusjohtaja Kimmo Malmi, kimmo.malmi(at)lohja.fi

Oheismateriaali

TARJOUS Välkky-turvatolppa alakouluille Paina nappia ja pidä kaverista huolta (salassapidettävä, JulKL 24.1 § 20 kohta)

Esittelijä

Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys

Sivistyslautakunta päättää

1. että annetun selvityksen perusteella Lohjan kaupunki ei hanki Välkky-turvatolppaa koulukiusaamisen ehkäisemiseksi,
2. esittää aloitteen kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle loppuun käsitellyksi.

Päätös

Tiedoksi

kaupunginhallituksen esityslistalle

26.08.2026

10

Tiedotusluontoiset asiat

Sivistyslautakunta 26.08.2026

Sivistyslautakunnalle tuodaan tiedoksi seuraavat asiat:

1. Lupa- ja valvontaviraston selvityspyyntö kanteluasiassa LVV-U/31647/2026

Lisätiedot Sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus(at)lohja.fi

Esittelijä Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys Päätetään merkitä asiat tiedoksi.

Päätös

11**Otto-oikeuden käyttäminen viranhaltijapäätöksiin**

Sivistyslautakunta 26.08.2026

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Kaupungin hallintosäännön 34 §:n mukaan asia voidaan kuntalain 92 §:n mukaisesti ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunnan ja sen puheenjohtajan lisäksi lautakunnan esittelijä.

Otto-oikeutta ei ole niihin päätöksiin, jotka on kuntalain 92 §:ssä rajattu otto-oikeuden ulkopuolelle. Näitä ovat lain tai asetuksen mukaiset lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevat asiat.

Kaupungin hallintosäännön 35 §:n mukaan lautakunnan jaoston ja lautakunnan alaisen viranhaltijan on ilmoitettava lautakunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kaupunginhallitus tai lautakunta on ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan. Ilmoitus on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta. Ilmoitus tehdään sähköisesti kaupunginhallituksen ja lautakunnan määräämille henkilöille. Kaupunginhallitus tai lautakunta voi erikseen tehdä päätöksen siitä, millaisia viranhaltijapäätöksiä tai alemman toimielimen päätöksiä ei tarvitse ilmoittaa mahdollisen otto-oikeuden käyttöä varten.

Lisätiedot Sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus(at)lohja.fi

Oheismateriaali - Viranhaltijapäätökset ajalta 6.8.-19.8.2026

Esittelijä Sivistysjohtaja Lehmus Juha-Pekka

Päätösesitys Sivistyslautakunta päättää merkitä edellä esitetyt viranhaltijoiden päätökset tiedoksi ja todeta, ettei lautakunta käytä tehtyjen päätösten osalta otto-oikeuttaan.

Päätös
